

Extra opgave 1, cursus 2003

Met deze opgave kun je maximaal één tentamenpunt bijverdienen. Uiterste inleverdatum: Vrijdag 7 november.

1. Zij n geheel en > 1 met priemontbinding $n = 2^k p_1^{k_1} p_2^{k_2} \dots p_r^{k_r}$. Hierin zijn $p_1, p_2, \dots, p_r$ verschillende oneven priemgetalen, $k \geq 0$ en $k_1, k_2, \dots, k_r > 0$. Hoeveel restklassen x modulo n heeft de congruentievergelijking $x^2 \equiv 1 \pmod{n}$ als oplossing?
2. Zij p een oneven priemgetal en d positief geheel. Bewijs dat het aantal oplossingen van $x^d \equiv 1 \pmod{p}$ gelijk is aan $\text{ggd}(d, p-1)$.
3. (Mathematica opdracht) Geef een priemgetal van de vorm $C \cdot 2^k + 1$ van minstens 100 cijfers, waarin C je collegekaartnummer is. Gebruik de Lehmertest (zie Stelling 5.1.7) en geef ook de basis t.o.v. waarvan je primaliteit hebt getest. Mocht $C \cdot 2^k + 1$ niet werken dan kun je altijd nog $C \cdot p^k + 1$ voor een ander priemgetal p proberen of, als C oneven is, $2Cp^k + 1$.

De Mathematica opdrachten die hierbij kunt gebruiken zijn: **FactorInteger** (om je collegekaartnummer te ontbinden), **PowerMod** (machtsverheffing modulo N) en eventueel **PrimeQ** (dit is een versie van de Rabin-test, geeft dus 99,999999... procent gegerandeerde uitkomst, maar geen 100 procent).

Uitwerkingen

1. De vergelijking $x^2 \equiv 1 \pmod{n}$ is volgens de chinese reststelling equivalent met het simultane stelsel

$$x^2 \equiv 1 \pmod{2^k} \quad x^2 \equiv 1 \pmod{p_1^{k_1}} \quad \dots \quad x^2 \equiv 1 \pmod{p_r^{k_r}}.$$

Zij p een oneven priemgetal en $l > 0$. Dan volgt uit $x^2 \equiv 1 \pmod{p^l}$ dat $p^l | x^2 - 1$ en dus $p^l | (x-1)(x+1)$. De factoren $x-1$ en $x+1$ kunnen geen factor p gemeen hebben, omdat hun verschil twee is. Dus òfwel $p^l | x-1$ òfwel $p^l | x+1$. met andere woorden,

$$x^2 \equiv 1 \pmod{p^l} \Rightarrow x \equiv 1 \pmod{p^l} \text{ of } x \equiv -1 \pmod{p^l}.$$

Er zijn dus twee oplossingen modulo p^l .

Als $k = 0$ volgt hieruit dat ons oorspronkelijke stelsel 2^r oplossingen modulo n heeft.

Stel nu $k = 1$. Dan heeft $x^2 \equiv 1 \pmod{2^k}$ precies één oplossing, namelijk $x \equiv 1 \pmod{2}$. Ons stelsel heeft dus weer 2^r oplossingen modulo n .

Stel nu $k = 2$. Dan heeft $x^2 \equiv 1 \pmod{2^k}$ precies twee oplossingen, namelijk $x \equiv \pm 1 \pmod{4}$ en het oorspronkelijke stelsel 2^{r+2} oplossingen.

Stel nu $k > 2$. Dan impliceert $x^2 \equiv 1 \pmod{2^k}$ dat x oneven is en $2^k | (x-1)(x+1)$ waaruit weer volgt $2^{k-2} | \frac{x+1}{2} \frac{x-1}{2}$. Omdat $(x+1)/2, (x-1)/2$ één verschillen, hebben ze ggd 1. Dus ofwel $2^{k-2} | (x-1)/2$ of $2^{k-2} | (x+1)/2$. In het eerste geval hebben we de oplossingen $x = 1, 1 + 2^{k-1}$ in het tweede geval $x = -1, -1 + 2^{k-1}$. Er zijn dus vier oplossingen modulo 2^k . Ons oorspronkelijke stelsel heeft 2^{r+3} oplossingen.

2. Stel $\delta = \text{ggd}(d, p-1)$. dan geldt $x^d \equiv 1 \pmod{p} \iff x^\delta \equiv 1 \pmod{p}$. De implicatie $\Leftarrow$ volgt direct. De implicatie $\Rightarrow$ zien we door gehele a, b zo te kiezen dat $ad + b(p-1) = \delta$ en de observatie $x^\delta \equiv (x^d)^a (x^{p-1})^b \equiv 1 \pmod{p}$. We moeten dus het aantal oplossingen tellen van $x^\delta \equiv 1 \pmod{p}$. Kies nu een primitieve wortel g modulo p en stel $a = g^{(p-1)/\delta}$. Dan heeft $a \pmod{p}$ de orde d . Dit betekent dat $1, a, a^2, \dots, a^{\delta-1} \pmod{p}$ allen verschillend zijn en oplossing van $x^\delta \pmod{p}$. Bovendien kan deze vergelijking niet meer dan δ oplossingen hebben. Dus zijn er precies δ oplossingen.